

ARASINAV ÖNCESİ GÜMÜŞ NOT

TÜRKİYE'NİN TOPLUMSAL YAPISI

Edinilmiş statü, bireyin doğrudan bir çabası olmadan, kendi dışındaki faktörler tarafından sağlanan statü.

Kazanılmış statü ise bireyin kendi isteği ve çabalarıyla gönüllü olarak elde ettiği statü.

En küçük grup iki kişiden oluşan ikili yani "diad"
Grup üç kişiden oluşursa bu kez üçlü yani "triad"

Toplumsal Yapıyı Açıklayan Kuramlar:

- *Yapısalcılık* **Auguste Comte ve Karl Marx**
- *Yapısal Fonksiyonalizm* **T. Parsons, R. K. Merton, W. Ogburn, W. Buckley, E. Tiryakian**
- *Sosyal Alışveriş Kuramı*
- *Çatışma Kuramı*
- *Evrimsel Sentez Kuramı*

Türk sosyoloji yazınında 1985 ve sonrasında toplumsal yapı üzerine çalışma yapan başlıca araştırmacılar: *Emre Kongar, Korkut Boratav, Birsen Gökçe, Beylül Dikeçligil, Aytül Kasapoğlu ve Mehmet Ecevit.*

Carr, kültürü "toplumdaki geçmiş davranışların biriktirilerek aktarılan sonuçları" olarak tanımlar.

Değerler: amaçlarımızı ve davranışlarımızı belirlemede bize neyin doğru, neyin yanlış olduğunu söyleyen standartlar.

Türklerin kullandıkları kesin olarak bilinen ilk alfabesi Göktürk alfabesi

Türkiye nüfusunun % 18,2'si İstanbul'da yaşamaktadır. Türkiye'de en az kişi Bayburt'ta ikamet etmektedir. Türkiye'de en fazla sayıda kişi İstanbul'da ikamet etmektedir.

Türkiye'de ailelerin % 80,7'si çekirdek aileden, yalnızca % 13,0'ı geniş aileden oluşmakta.

Gecekondu ailesi: bir taraftan kır ailesinin alışkanlıkları, tutumları ve değer yargılarıyla çevrili diğer taraftan kent yaşantısının etkisi altında kalan bir aile tipi.

Türk aile yapısını etkileyen sosyo-ekonomik etkenler:

- Gelir ilişkileri
- Mülkiyet
- Meslek
- İş

Ülkemizde en önemli boşanma sebepleri: Geçimsizlik, terk, zina, akıl hastalığı, cürüm ve haysiyetsizlik, cana kast ve pek fena kötü muamele

Çatışmacı yaklaşım, Toplumsal sınıfların veya grupların, eğitimi kendi ellerine almak için sürekli olarak birbirleriyle mücadele ettiklerini ancak ayrıcalıklı ve egemen sınıfların eğitimi büyük ölçüde kontrol ettiğini iddia eder.

Çatışmacı yaklaşım eğitimin, "Devletin İdeolojik Aygıtları"nın sağladığını belirtir.

ARASINAV ÖNCESİ GÜMÜŞ NOT

TÜRKİYE'NİN TOPLUMSAL YAPISI

3 Mart 1924 yılında çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile mektep-medrese şeklindeki ikili yapıya son verildi.

Köy Enstitüleri 17 Mayıs 1940 tarihli Kanun'la kurulmuş ve 1954 yılında kapatılmıştır.

Türkiye'nin 15-19 yaş grubunda gençler arasında net okullaşma oranının OECD ülkeleri arasında en düşük olan oran olduğu görülürken, bu oranın en yüksek olduğu ülke ise Belçika

TÜRKİYE'DE EĞİTİM SİSTEMİNİN TEMEL SORUNLARI ARASINDA

- fiziksel altyapı ve donanım
- derslik, okul ve öğretmen eksikliği
- okullaşma düzeyinin düşüklüğü
- finansman yetersizliği
- eğitimde fırsat eşitsizliği ve bu eşitsizliğin giderek derinleşmesi
- başarı düzeyinin düşüklüğü
- ders kitaplarının ezberci niteliği
- üniversiteye giriş sınavı ve sınav sistemine endeksli öğretim
- öğretmen yetiştirme ve istihdamı

Kırsal Aile: Türkiye tarımında aile yapıları ağırlıklı olarak **küçük meta üreticisi hanelerden** oluşur. *Bu haneler küçük ve orta büyüklükteki topraklar üzerinde aile emeğini kullanarak üretim yapan birimlerdir.*

Aileye eleştirel yaklaşan kuramcılar: Vogel, Bell, Leach, Cooper, Engels.

Hofstede'e göre **kadınısı (dişil) davranış özellikleri şefkatli, merhametli, nazik, sadık ve insan ilişkilerinde uyumu ön plana çıkaran davranış özellikleridir. Erkeksi (eril) davranış özellikleri ise rekabet, ekonomik güç, otoriter ve uzlaşmaz davranış özelliklerini** temsil etmektedir.

Kültür şoku: Bir kültürden başka bir kültüre giden bireylerin, **yeni kültüre uyum yapmakta karşılaştıkları güçlükler, sıkıntı ve bunalımlar, gösterdikleri tepkiler.**

KÜLTÜRLEŞME: Kültürel yayılma süreciyle gelen maddi ve manevi öğelerle, başka kültürlerden birey ve grupların, belli bir kültürel etkileşime girmesi ve **karşılıklı etkileşim sonucunda her ikisinin de değişmesi.**

İnançlar: gerçeğin doğası hakkında ileri sürülen iddialar; yani dünya hakkında paylaşılan fikirler.